

Pálfi Géza-emlékév kezdődik a kommunizmus üldözöttjeinek emléknapján
2011. február 24. MNO
Pósa Zoltán

A Jakab Antal Keresztény Kör a kommunizmus üldözöttjeinek emléknapján, február 25-én este a budapesti Jézus Szíve-templomban (Budapest, VIII. Mária utca 25.) szentmisén emlékezik a kommunizmus üldözöttjeként 1984-ben, 43 évesen elhunyt néhai erdélyi pap, egykori teológiai és gimnáziumi tanár, volt székelyudvarhelyi főesperes-plébános, Pálfi Géza születésének 70. évfordulójára. Az esemény egyben a Pálfi Géza-emlékév hivatalos megnyitója.

A misét Vértesaljai László, az emlékév fővédnöke celebrálja. Szentbeszédet mond Pál László püspöki vikárius (Kismarton). A szentmisét követő ünnepi műsorban Ki volt Pálfi Géza? címmel előadást tart Gergely István Tiszt, a Csibész Alapítvány elnöke (Csíksomlyó). A műsorban közreműködik a Jézus Szíve-templom Musica Sacra kórusa. Az emlékévet Vencser László teológiai professzor (Linz/Bécs) nyitja meg.

Pálfi Géza életéről Varga Gabriella kilyénfalvi székely írótól, az esemény egyik szervezőjétől,

sajtóreferensétől hallottunk részleteket. Pálfi Géza (1941–1984) nagy hatású szónoklatairól és magyarságáért vívott elszánt küzdelméről híres erdélyi pap, gyulafehérvári teológiai és gimnáziumi tanár, székelyudvarhelyi főesperes-plébános, a kommunizmus üldözöttje és áldozata 43 évet élt. 1941. április 14-én született Máréfalván, Márton Áron 1964-ben szentelte pappá. Plébánosként Csíkszentdomokoson, majd Marosvásárhelyen szolgált. 1970 és 1980 között a gyulafehérvári Római Katolikus Kántoriskolában lelkivezető-hittanár, a Hittudományi Főiskola patológia- (az egyháztörténetnek az egyházatyák tevékenységével és műveivel foglalkozó ága), kateketika- (hitoktatásban), homiletika- (egyházi ékesszólás, az egyházi beszéd elmélete és története) és retorikatanára volt. Beszédeibe, tanításába mindig belefoglalta az egyetemes magyar történelmet és irodalmat. Az állami felügyelet végül eltávolította Gyulafehérvárról. 1979-től Gyergyóalfaluban volt plébános, 1981-ben pedig Székelyudvarhelyre került.

A Márton Áron-i szellem, a magyar nemzeti kultúra és hagyomány ápolója és művelője volt. Egyenes jellemét, aszkéta életmódját mindenki csodálta. Karizmájával és rendkívüli szónoki képességével nagymértékben hatott neveltjei gondolkodására. Komoly elvi kérdésekben nem tűrt megalkuvást. Szókimondásáért, elveihez való ragaszkodásáért, magyarságáért életét a szekuritáté (a román kommunista diktatúra titkosszolgálat) megkeserítette, állandóan figyelték, követték, még betegsége idején sem hagyták nyugton: a kórházak kórterméiben is mindig mellé fektettek egy-egy megfigyelőt. Halálának oka máig nem tisztázott.

1983-ban karácsony (munka)napján az ünnepi szentmisén feltett szónoki kérdése – „Eljön-e egyszer az idő, amikor nem munkával kell ünnepelnünk Krisztus születésnapját?” – a szekuritátéval évtizedek óta vívott kálváriájának legsúlyosabb szakaszához, s végső soron 1984. március 12-én bekövetkező halálához vezetett (vö. Ferencz Imre: Az elhallgatott szó. In: Hargita Népe, 2007. március 13. kedd, XIX. évfolyam 60. szám). Méray Tibor 1984-ben megjelent, Egy erdélyi magyar pap halála című cikkében így foglalja össze a történeteket: „Pálfi Géza székelyudvarhelyi plébános 1983 karácsonyán a szentesti misén megemléltette a hívők előtt, hogy Magyarországon a karácsony hivatalos ünnep, míg Romániában még karácsony vasárnapján is munkanapot rendeltek el. Másnap reggel a székelyudvarhelyi titkosrendőrség elhurcolta és félholtra verte. Az ütések különös gonddal és szakértelemmel a májára irányították, amely ennek következtében a szó szoros értelmében szétrepedt. A fiatal, 43 éves papot beszállították a marosvásárhelyi kórházba, ahol két hónapi kezelés után meghalt. A boncolás eredményét államtitoknak nyilvánították, és Pálfi Géza halotti bizonyítványán az áll, hogy májrákban halt meg. Temetésén, tüntetésszerűen, 206 pap jelent meg.”

Hogy mi a teljes igazság a mártír lelkész halálával kapcsolatban, immár teljes tisztázásra vár.

Az elhallgatott szó

Nem hangzott el huszonhárom évvel ezelőtt Pálfi Géza székelyudvarhelyi római katolikus esperes ajkáról egy szó a marosvásárhelyi ötös klinikán. Csak egyetlen szót kellett volna

kimondania, s akkor most nem beszélénk feltételes módban, hogy talán azért halt meg, mert 1983 karácsonya után a szekuritáté emberei őrizetbe vették... „Nagyon megkínózták, lépe leszakadt, mája is megsérült...” Ezt olvastam egy utólag megjelent újságcikkben, amit nem lehet hivatalos dokumentumnak tekinteni. Azért nem, mert 1984 februárjában, amikor Pálfi Gézát unokatestvére, a mostani csíkszentgyörgyi plébános, Pálfi János meglátogatta a klinikán, nem ejtette ki a szót: KÍNOZTAK. Igaz, a mellette lévő ágyban egy beöltöztetett szekus fülett, de Pálfi Géza azért nem ejtette ki a szót, hogy hallgatásával megvédje az unokatestvéreket, az unokatestvér papokat is... Mert Pálfi Géza azért is lett a román titkosrendőrség kiszemeltje, mert a máréfalvi római katolikus nemzetségből gyanúsan túl sok pap került ki, s emellett Pálfi Gézát Márton Áron püspök kiszemelt utódként emlegették... Lehet, hogy ez legenda, de az, hogy kiket kell kiszemelni egy nemzetség, egy közösség megfélemlítése ügyében – már történelem! A szekuritáté történelme, amely ugye még nem került feldolgozásra, viszont egy-két adalékot olykor, évfordulók alkalmával nem árt felírni a kor falára... Nem azért, hogy a magas nyugdíjat és kedvező demokráciát élvező gyilkosokat csiklintsuk, hanem azért, hogy ne felejtsük el a mártírjainkat...

Pálfi János csíkszentgyörgyi plébános egy berámázott képet vesz le a falról. Pálfi Gézáról készült a felvétel, amikor 1976 júliusában az unokatestvér primíciáján prédikált. Pálfi Géza tanára volt a teológián az újmisési unokatestvérnek, akit a szülőfalujában nagy szeretettel vettek körül a hívek, a falustársak. Bizonyára már akkor FEKETELISTÁN szerepelt a pap, mivel a különös vonzerővel rendelkező lelkipásztort a román titkosrendőrség jónak látta kiiktatni a katolikus egyház vérkeringéséből... Fekete napok... Miután 1983 karácsonyán feltette a szónoki kérdést: Eljön-e egyszer az idő, amikor nem munkával kell ünnepelnünk Krisztus születésnapját?

Eljött az a nap is később. De időközben Pálfi Géza székelyudvarhelyi esperes számára FEKETE napok következtek be. „Pálfi atya egy éjszakai kihallgatás után már nem bírja elhagyni a biztonsági rendőrség épületét. A kínzások következtében lábra sem tud állni, kórházba kell szállítani... 1984. március 15-én temették el Székelyudvarhelyen óriási tömeg és kétszáz paptársának részvételével. Született 1941. április 14-én és meghalt 1984. március 12-én...

Pálfi Géza nem ejtett ki egy szót, amikor meghalt. A történet zárószavát magával vitte. Nincs hivatalos bizonyíték arra, hogy mártírhálált halt. Huszonhárom évvel ezelőtt...

FERENCZ IMRE